

17
ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

24-26 Σεπτεμβρίου 2008

“ Η αξιολόγηση των Βιβλιοθηκών
ως στοιχείο ποιότητας
των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων ”

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Συνεδριακό Κέντρο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

**Googling και ακαδημαϊκοί βιβλιοθηκονόμοι:
ποιοτική έρευνα για την επίδραση του Google στο
ρόλο των βιβλιοθηκονόμων και στην παροχή
υπηρεσιών των βιβλιοθηκών**

Γεωργία Ζαφειρίου, Ράνια Σιάτρη, Μανώλης Γαρουφάλλου

- Feret & Marcineck (2005) κατέγραψαν απόψεις βιβλιοθηκονόμων για το μέλλον των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών
  - Τεχνολογίες πληροφόρησης – Οικονομικά ζητήματα – Ανώτατη εκπαίδευση – Ζητήματα πρόσβασης – Νέες δεξιότητες
- Mullins & Lineham (2006) απόψεις βιβλιοθηκονόμων συνεντεύξεις.
  - Κοινωνική συμμετοχή – Δια βίου μάθηση - Εκπαίδευση χρηστών στις νέες τεχνολογίες
- Cambell (2006) για τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες αναθεώρηση λειτουργίας
  - Χώροι εκμάθησης – Κριτήρια μεταδεδομένων - Εκπαίδευση χρηστών – Διαχείριση ψηφιακών πνευματικών δικαιωμάτων

□ Να μάθουμε «πώς να μαθαίνουμε»

■ **Weir (2000)**

- Προσαρμοστικότητα – Θέληση – Διαρκής βελτίωση – Επικοινωνία – Χιούμορ

■ **Monk (2004)**

- Έλλειψη χρόνου – Οργανωμένη τυπική και άτυπη εκπαίδευση – Κίνητρα τόσο σε προσωπικό όσο και σε επαγγελματικό επίπεδο.

Ερευνητικοί στόχοι

- Καταγραφή των απόψεων των Ελλήνων βιβλιοθηκονόμων για το Google
- Παρουσίαση της επίδρασης του Googling στις υπηρεσίες πληροφοριών
- Να εξετάσει το αν και κατά πόσον απαιτείται η απόκτηση νέων δεξιοτήτων στη νέα αυτή εποχή
- Να εξετάσει τη φύση της κατάρτισης που πρέπει να παρασχεθεί στους Έλληνες ακαδημαϊκούς βιβλιοθηκονόμους προκειμένου να παρακολουθήσουν τις τρέχουσες εξελίξεις στο επάγγελμά τους

- Ημι-δομημένες τηλεφωνικές συνεντεύξεις
- Γιατί;
  - αυξάνουν την αλληλεπίδραση μεταξύ του ερευνητή και του συνεντευξιαζόμενου
  - Ευελιξία στην υποβολή ερωτήσεων ως προς:
    - τη σειρά
    - την εισαγωγή πρόσθετων ερωτήσεων

- Πέντε Έλληνες διευθυντές ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών
  - Πλούτος δεδομένων – Βάθος στοιχείων
- Κριτήρια επιλογής δείγματος:
  - εμπειρία στη χρήση του Google
  - Χρήση σχεδίων κατάρτισης στη χρήση του Google
    - για τους χρήστες
    - για το προσωπικό και βιβλιοθηκών τους

- Εμπειρικά Θεμελιωμένη Θεωρία (*Grounded Theory*)
  - κύριος σκοπός της είναι να χτίσει μια θεωρία που να είναι "πιστή και φωτίζει την περιοχή που μελετάται« χρησιμοποιώντας ένα σύνολο τεχνικών προκειμένου να ανακαλύψει και να αποκωδικοποιήσει την ανθρώπινη συμπεριφορά (Strauss & Corbin, 1990: 24)
  - τρεις τύποι κωδικοποίησης:
    - ανοικτή (open)
      - η πρώτη εξέταση των στοιχείων προκειμένου να ταξινομηθούν και να ονομαστούν τα φαινόμενα που προέρχονται από τα δεδομένα
    - αξονική (axial)
      - αναφέρεται στη διαδικασία κωδικοποίησης γύρω από μια ενιαία κατηγορία (Strauss & Corbin, 1990 :62)
    - επιλεκτική (selective)

- Το λογισμικό *Atlas.ti* χρησιμοποιήθηκε για να διευκολύνει:
  - την οργάνωση των συνεντεύξεων,
  - την ανάλυση στοιχείων,
  - τις διαδικασίες κωδικοποίησης,
  - την ανάπτυξη κατηγοριών,
  - και τη διαγραμματική απεικόνιση των σχέσεων μεταξύ των δεδομένων

Αποτελέσματα

Πλεονεκτήματα χρήσης του Google

- είναι ένα δυναμικό εργαλείο για την έρευνα πληροφοριών
- η δημοφιλέστερη και πιο αξιόπιστη μηχανή αναζήτησης
- γρήγορη και εύκολη παροχή πληροφοριών
- εξοικείωση με ποικίλες υπηρεσίες όπως
  - *Google search, Google scholar, Google directory, Google earth, Google maps, gmail, Google finance, Froogle*

Μειονεκτήματα του *Google*

- *πληθώρα πληροφοριών,*
- *η έλλειψη δομής,*
- *αμφισβητούμενη ποιότητα των παρεχόμενων πληροφοριών*
- *ανάγκη για αξιολόγηση των πηγών του Google πριν από τη χρήση τους*

17

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

24-26 Σεπτεμβρίου 2008

“ Η αξιολόγηση των Βιβλιοθηκών
ως στοιχείο ποιότητας
των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων ”

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Συνεδριακό Κέντρο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

*"...Παρόλα αυτά πηγαίνω πιο συχνά σε αυτό παρά στις πηγές της βιβλιοθήκης μου. Είναι σα να είσαι σε δίαιτα και κρυφά κάθε μέρα τρως γλυκά χωρίς να το παίρνει κανείς είδηση. Έτσι νοιώθω όποτε το χρησιμοποιώ διότι δε δίνω την απαιτούμενη σημασία στις πηγές της βιβλιοθήκης"
(συνέντευξη 02, 17-18)*

Χρήση της βιβλιοθήκης

□ Πλεονεκτήματα χρήσης

- παροχή έγκυρων πληροφοριών στους χρήστες τους,
- έλεγχος της ποιότητας στη διάχυση των πληροφοριών,
- προσωπική επικοινωνία με τους χρήστες

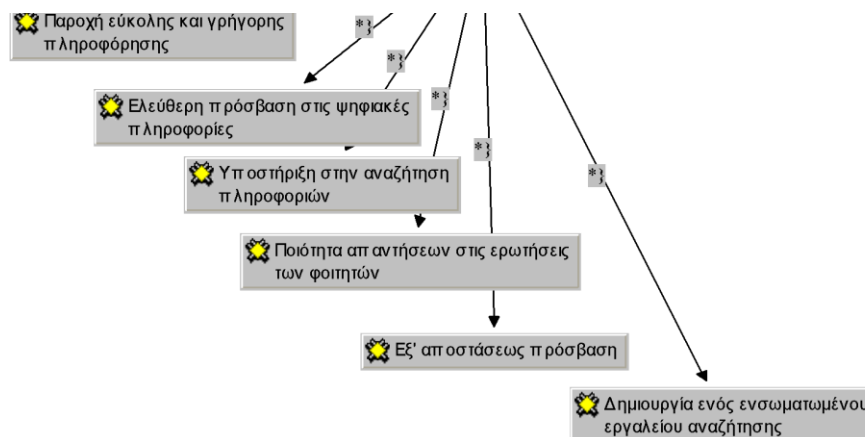
□ Μειονεκτήματα χρήσης

- έλλειψη ενός ενιαίου εργαλείου αναζήτησης που θα δίνει την δυνατότητα ταυτόχρονης αναζήτησης σε όλες τις διαθέσιμες πηγές,
- μη φιλικό περιβάλλον αναζήτησης

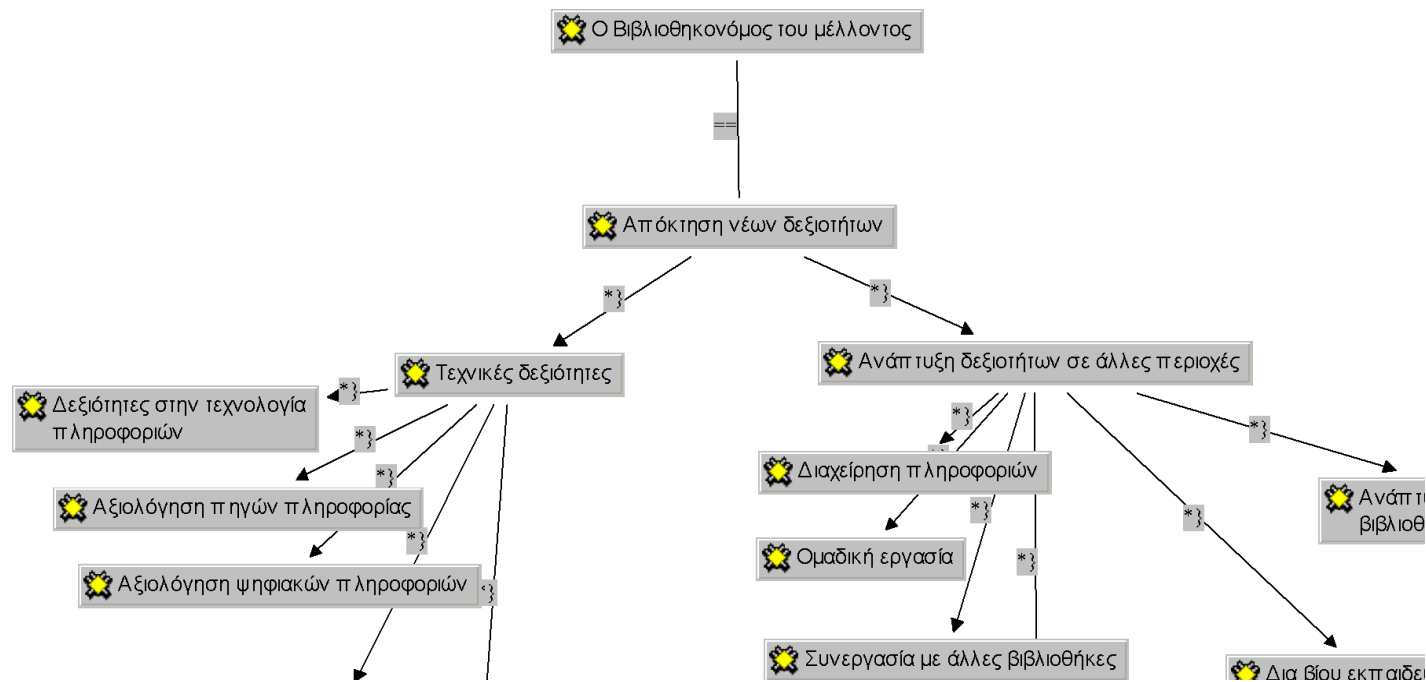
Αποτελέσματα- επίδραση του Googling στις υπηρεσίες πληροφοριών των βιβλιοθηκών

- Σχέση ανταγωνιστική ή συμπληρωματική;
  - οι απόψεις των ερωτώμενων διίστανται
    - βοηθητικό εργαλείο για τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες,
    - ο ανταγωνισμός οδηγεί σε νέες εξελίξεις και βελτιώσεις
    - **παράλληλα** προβληματισμός για το μέλλον των βιβλιοθηκών
    - οι βιβλιοθήκες πρέπει να υιοθετήσουν στρατηγικές προκειμένου να εδραιώσουν τη θέση τους στη νέα εποχή της πληροφορίας

Στρατηγικές ανταγωνισμού

Απόκτηση νέων δεξιοτήτων.

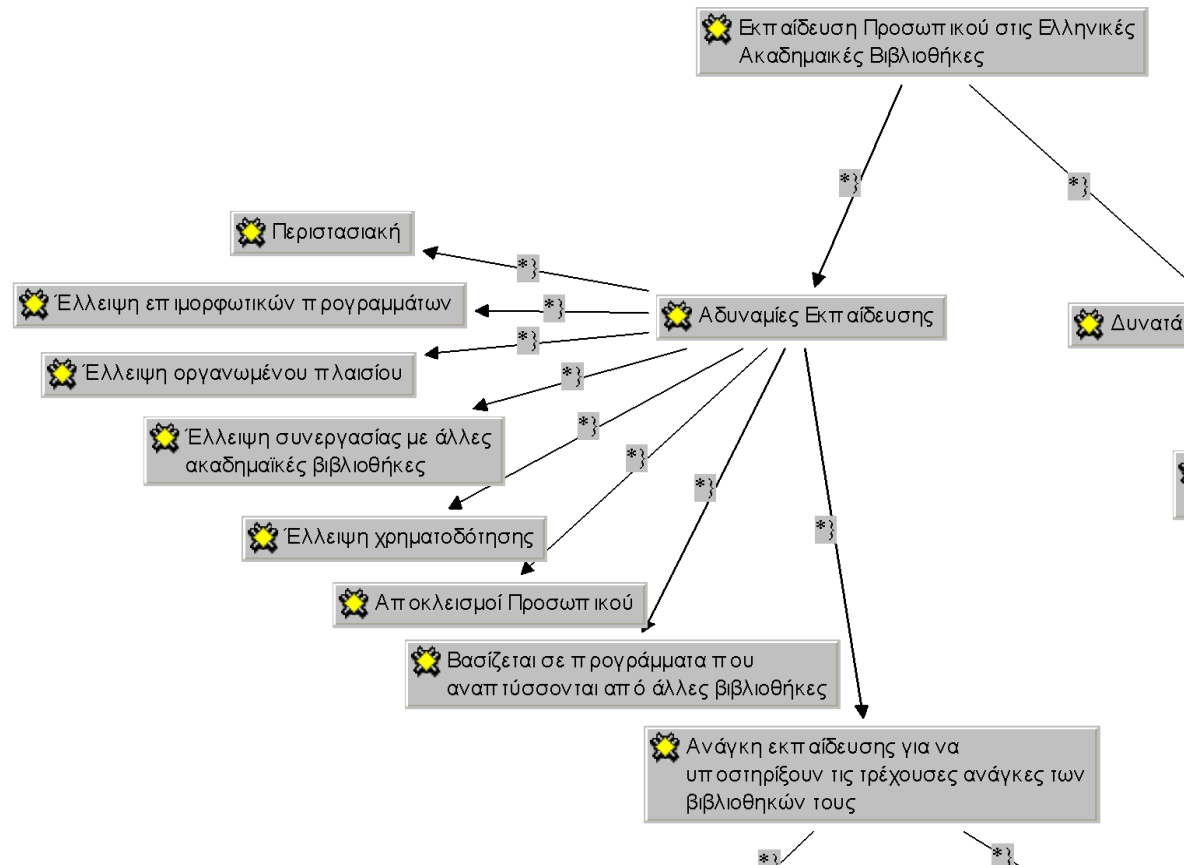
"Το κενό που υπάρχει είναι ότι δεν είναι οι ίδιοι ποτέ χρήστες της βιβλιοθήκης, δεν έχουν αυτή την οπτική. Αν αυτό μπορεί να διδαχτεί με κάποιο τρόπο, πρέπει **να μάθουμε να γνωρίζουμε πως σκέφτεται ο χρήστης**. Πρέπει σαφώς να εκπαιδευτούμε στο πως αναζητούμε, πως στήνουμε μια αναζήτηση, για ποιο λόγο, με ποια εργαλεία, μέχρι σε ποιο βάθος, Οι ίδιοι να γνωρίζουμε αυτά τα πράγματα. Και σαφώς **να έχουμε εκπαιδευτεί πάνω στην εκπαίδευση χρηστών**. Αυτό δεν νομίζω ότι καλύπτεται αυτή τη στιγμή, είναι πολύ βασικό για την αυτονομία των μελών μας. **Το μέλλον είναι η αυτονομία**, ας μην μας βλέπουν ποτέ αλλά ας έχουν όλα τα εργαλεία στα χέρια τους." (συνέντευξη 05, 65-68)

Είδος κατάρτισης για την ενίσχυση δεξιοτήτων

- *Συνδυασμός θεωρίας και πρακτικής*
- *Τεχνική κατάρτιση στις νέες τεχνολογίες*
- *Εκπαίδευση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων*
  - *επικοινωνία*
  - *διαχείριση κρίσης*
  - *ηγεσία*
  - *λήψη αποφάσεων*
  - *μάρκετινγκ*
- *Τέλος, το εσωτερικό κίνητρο της προσωπικής βελτίωσης θεωρείται το πιο ουσιαστικό χαρακτηριστικό ενός βιβλιοθηκονόμου,*
  - *το να είναι δηλαδή πρόθυμος να μάθει*

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα τρέχουσας εκπαίδευσης

Ο ρόλος των τμημάτων βιβλιοθηκονομίας

- Διαδραματίζουν έναν *ουσιαστικό ρόλο* στην *παροχή δια βίου μάθησης*
- Πρέπει να ενεργήσουν
  - ως *διοργανωτές κοινών επιμορφωτικών προγραμμάτων*
  - ως *προμηθευτές του θεωρητικού πλαισίου*
- Οι *ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες*, πρέπει να *εξασφαλίσουν την τεχνική υποδομή*
  - για τη *οργάνωση και λειτουργία επιμορφωτικών προγραμμάτων*

Συμπεράσματα I

- Το Google είναι ένα δυναμικό εργαλείο για την έρευνα πληροφοριών
  - Γρήγορη και εύκολη παροχή πληροφοριών
- Ζωτικής σημασίας η αξιολόγηση των πηγών του
- Η βιβλιοθηκονομική κοινότητα δεν το αντιμετωπίζει ανταγωνιστικά, αλλά ως συμπληρωματικό εργαλείο στη δουλειά τους

Συμπερασματικά

- Οι βιβλιοθήκες θα πρέπει να υιοθετήσουν τις νέες εξελίξεις
  - να ενεργήσουν ως πολιτιστικά και εκπαιδευτικά κέντρα,
  - να υποστηρίξουν τη δια βίου μάθηση,
  - να βελτιώσουν την ποιότητα υπηρεσιών τους προκειμένου να «επιβιώσουν» στην ψηφιακή εποχή
- Τα επιμορφωτικά προγράμματα των ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών χαρακτηρίζονται από την έλλειψη ενός οργανωμένου πλαισίου και χρηματοδότησης

- Επιτακτική ανάγκη για την απόκτηση νέων δεξιοτήτων:
  - στη χρήση των νέων τεχνολογιών,
  - στη διοίκηση και στην προσωπικής ανάπτυξη και εξέλιξη
  - οι βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει να γίνουν δια βίου εκπαιδευόμενοι προκειμένου να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής

- Τα τμήματα βιβλιοθηκονομίας μπορούν να διαδραματίσουν έναν ουσιαστικό ρόλο στη παροχή της δια βίου μάθησης αν ενεργήσουν
  - προσφέροντας ενιαίο θεωρητικό πλαίσιο
  - ως διοργανωτές κοινών επιμορφωτικών προγραμμάτων

17

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

24-26 Σεπτεμβρίου 2008

“ Η αξιολόγηση των Βιβλιοθηκών
ως στοιχείο ποιότητας
των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων ”

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων Βιβλιοθήκη & Κέντρο Πληροφόρησης Συνεδριακό Κέντρο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Ευχαριστώ για την προσοχή σας